

سۇئال

مەن ھامىلدارلىق مەزگىلىدە ناھايىتى قاتتىق ئاغرىپ كېسەل ئازابى تارتىمەن. بۇ ئاغرىق مەن تۆرەلمىنى تۇغغىچە قەدەر بولغان ئارىلىقتا داۋاملىشىدۇ، ھامىلدارلىقنىڭ دەسلەپكى ئۈچ ئېيىدا ئەھۋالىم ئېغىر بولۇپ، ئىككى ئايدىن ئارتۇق ۋاقىتنى دوختۇرخانىدا ئۆتكۈزۈمەن، بۇ ۋاقىت جەريانىدا يېمەك-ئىچمەكتىن قالمىمەن، ھېچ نەرسىنى ياقىتۇرمايمەن ۋە قۇۋۋەت ئوكۇلى ئارقىلىق ئوزۇقلاندۇرۇلمىمەن. مەن مۇشۇنداق ئەھۋال ئاستىدا تۇغۇشنى تامامەن چەكلەسەم توغرا بولامدۇ ياكى بولمامدۇ؟. بۇ ھەقتە چۈشەنچە بېرىشىڭلارنى سورايمەن.

تەپسىلىي جاۋاب

بارلىق گۈزەل مەدھىيىلەر ئالەملەرنىڭ پەرۋەردىگارى بولغان ئاللاھ تائالاغا خاستۇر.

بىرىنچى: ئىسلام شەرىئىتى نەسلىنى كۆپەيتىش ۋە ئىسلام ئۈممىتىنىڭ سانىنى ئاشۇرۇش، قىيامەت كۈنى پەيغەمبەر ئەلەيھىسسالامنىڭ باشقا ئۈممەتلەر ئارىسىدا ئۈممىتىنىڭ كۆپلۈكى بىلەن پەخىرلىنىشىنى رويپا چىقىرىش ئۈچۈن نىكاھلىنىشقا رىغبەتلەندۈرىدۇ. شۇنداقلا ئىنسانىي تەبىئەتمۇ پەرزەنتلىك بولۇشنى تەقەززا قىلىدۇ. ئاللاھ تائالانىڭ ئىلگىرى ئۆتكەن بارلىق پەيغەمبەرلىرى (ئۇلارغا ئاللاھ تائالانىڭ رەھمەت سالاملىرى بولسۇن) ئاللاھ تائالادىن ئۆزلىرىگە ياخشى-سالىھ پەرزەنتنى رىزق قىلىپ بېرىشىنى تەلەپ قىلاتتى. ئاللاھ تائالا قۇرئان كەرىمدە ئىبراھىم ئەلەيھىسسالامنىڭ قىلغان دۇئاسىنى بايان قىلىپ مۇنداق دېگەن: **رَبِّ هَبْ لِي مِنَ الصَّالِحِينَ تەرجىمىسى: پەرۋەردىگارىم! ماڭا بىر ياخشى پەرزەنت ئاتا قىلغىن.** [سۈرە ساففات 100-ئايەت].

ئاللاھ تائالا مۇنداق دەيدۇ: **وَزَكَرِيَّا إِذْ نَادَى رَبَّهُ رَبِّ لَا تَذَرْنِي فَرْدًا وَأَنْتَ خَيْرُ الْوَارِثِينَ تەرجىمىسى: زەكەرىيا ئۆز ۋاقتىدا: ئى پەرۋەردىگارىم! مەنى بالىسىز، ۋارىسىز يالغۇز قويمىساڭ، سەن ئەڭ ياخشى ۋارىستۇرسەن (يەنى ھەممە ئادەم ئۆلىدۇ، سەنلا باقىي قالىسەن) دەپ ئىدا قىلدى.** [سۈرە ئەنبىيا 89-ئايەت].

ئاللاھ تائالا سالىھ بەندىلەرنىڭ قىلغان دۇئالىرىنى زىكىر قىلىپ مۇنداق دەيدۇ: **وَالَّذِينَ يَقُولُونَ رَبَّنَا هَبْ لَنَا مِنْ أَزْوَاجِنَا وَذُرِّيَّاتِنَا قُرَّةَ أَعْيُنٍ وَاجْعَلْنَا لِلْمُتَّقِينَ إِمَامًا تەرجىمىسى: ئۇلار: ئى پەرۋەردىگارىمىز! بىزگە ئاياللىرىمىز ۋە ئەۋلادلىرىمىز ئارقىلىق شادلىق بېغىشلىشىڭنى (يەنى بىزگە ساڭا ئىتائەتمەن پەرزەنت ئاتا قىلىشىڭنى) تىلەيمىز، بىزنى تەقۋادارلارنىڭ بېشىۋاسى (يەنى تەقۋادارلارنىڭ نەمۇنىسى، ياخشىلىققا دەۋەت قىلغۇچى) قىلغىن، دەيدۇ.** [سۈرە بۇرقان 74-ئايەت].

ئىنسانلار ساغلام ئېتىقاد ۋە ئاك-تەبىئەتكە ئىگە بولغاندا يۇقىرىقىدەك ئەھۋاللارغا ريغبەتلىنىدۇ.

ئىككىنچى: "ھامىلدار بولۇشنى قەتئىي چەكلەش ھارامدۇر" تېما ئاستىدا 21169- نومۇرلۇق پەتىۋادا سوئالنىڭ جاۋابى بايان قىلىنغان. شۇنداقتمۇ بەزى زۆرۈر بولغان ھالەتلەر بۇ ھۆكۈمدىن مۇستەسنادۇر. يەنە ئىسلام پرىنسىپىدا زۆرۈرىيەت بولغاندا ھەرقانداق چەكلەنگەن ئىشلار دۇرۇس بولىدۇ. بۇ توغرىدا ئاللاھ تائالا قۇرئان كەرىمدە مۇنداق دەيدۇ: **وَقَدْ فَصَّلَ لَكُمْ مَا حَرَّمَ عَلَيْكُمْ إِلَّا مَا اضْطُرِرْتُمْ إِلَيْهِ** تەرجىمىسى: **زۆرۈرىيەت بولمىغۇچە يېيىش ھارام قىلىنغان نەرسىلەرنى ئاللاھ سىلەرگە ئوچۇق بايان قىلىپ بەردى.** [سۈرە ئەنئام 119-ئايەتنىڭ بىرقىسمى].

ئايال كىشى ئاجىز بولسا، ھامىلدارلىق تەسىر كۆرسىتىدىغان كېسەللىككە گىرىپتار بولغان بولسا ياكى ھامىلدارلىق سەۋەبىدىن كېسەللىككە گىرىپتار بولۇشتىن ئەنسىرىسە، ئۇ ئايال ھامىلدارلىقنى چەكلەشنى داۋاملاشتۇرسا دۇرۇس بولىدۇ.

سەئۇدى ئەرەبىستان ئىلمى تەتقىقات دىنى پەتىۋا تەشۋىقات كومىتېتى بۇ ھەقتە مۇنداق بايان قىلغان: "تەتقىقاتلارغا ئاساسەن مۇتلەق تۇغۇت چەكلەش كەسكىن ھارام بولىدۇ. شۇنىڭدەك ھامىلدارلىقنى چەكلەشمۇ ھارام بولۇپ، بەزى ھالەتلەردە ياكى مەلۇم شەخسلەر ئۈچۈن دۇرۇس بولىدۇ. تۇغۇت ئىشلىرى ئادەتتىكىدەك نورمال بولمىغان ۋە تۆرەلمىنى قورساقتىن چىقىرىش ئۈچۈن چوڭ تىپتىكى ئوپېراتسىيە قىلمىسا بولمايدىغان ياكى ھامىلە بولغۇچى ھامىلدارلىق سەۋەبىدىن خەتەرلىك ئېغىر كېسەلگە دۇچار بولىدىغان قاتارلىق ئەھۋاللاردا، ئايالنىڭ سالامەتلىكىگە يېتىدىغان زىياندىن ساقلىنىش ۋە ھاياتىنى ساقلاپ قىلىش ئۈچۈن، يۇقىرىقىدەك ئەھۋاللارغا دۇچ كەلگەن ئاياللار ھامىلدارلىقتىن ساقلىنىش ۋاسىتىلىرىنى قوللانسا دۇرۇس بولىدۇ.

ئىسلام شەرىئىتى كىشىلەرگە ئاسانلىق يارىتىش ۋە مەنپەئەت يەتكۈزۈش، بۇزۇقچىلىقنى يوق قىلىش ئۈچۈن مەلۇم پرىنسىپلارنى يولغا قويدى. ئىككى ياخشى ئىشنىڭ قايسىسى مەنپەئەتلىك بولسا ئۇنى ئىلگىرى قىلىش، ئىككى زىيانلىق ئىشقا دۇچ كەلگەندە ئۇنىڭ زىيىنى ئازراق بولغاننى تاللاش كېرەك بولىدۇ". [ئىسلام تەتقىقات ژۇرنىلى (5127)].

پەزىلەتلىك شەيخ ئىبنى باز رەھىمەھۇللاھدىن: بىر ئايال ئون پەرزەنت كۆرۈپتۇ، ئەمدى ھامىلدارلىق ئۇنىڭ سالامەتلىكىگە زىيان يەتكۈزىدىغان بولسا، ھامىلدارلىقتىن ساقلىنىش ئۈچۈن، ئۇنىڭ بالىياتقۇنى بوغدۇرۇشى توغرا بولامدۇ؟ دەپ سورالغاندا، شەيخ مۇنداق جاۋاب بېرىدۇ: "ئەگەر بۇنىڭغا ئۇ ئايالنىڭ يولىشى رۇخسەت قىلغان ۋە دوختۇرلار تەكشۈرۈپ بۇندىن كېيىن ھامىلدار بولسا سالامەتلىكىگە زىيانلىق دەپ بېكىتكەن بولسا، ئۇ ئايال ھامىلدارلىقتىن ساقلىنىش ئۈچۈن بالىياتقۇنى بوغدۇرسا دۇرۇس بولىدۇ". [مۇسلىمىلەر پەتىۋالىرى (5978)].

شەيخ ئىبنى ئەلجىبرىن رەھىمەھۇللاھ بۇ ھەقتە مۇنداق دېگەن: "زۆرۈر بولمىغان ئەھۋالدا مۇتلەق تۇغۇت چەكلەش ياكى ھامىلدارلىقتىن ساقلىنىش ۋاسىتىلىرىنى قوللىنىش توغرا بولمايدۇ. ئەگەر ئىشەنچلىك دوختۇرلار: مەزكۇر ئايال ھامىلدار بولسا، تۇغۇت مەزگىلىدە ئېغىر كېسەللىك يۈز بېرىدۇ، ھامىلدارلىق كېسەللىك ئەھۋالىنى ئېغىرلاشتۇرۇۋېتىدۇ ياكى ھامىلدارلىق ھاياتىنى خەۋپكە ئۇچرىتىدىغان ئەھۋاللار يۈز بېرىدۇ دەپ قارار قىلسا، يولىشىنىڭ رازىلىقى ۋە مۇۋاپىق كېلىشى بىلەن تۇغۇتنى مۇتلەق

چەكلىسە ياكى ۋاقىتلىق توختاتسا توغرا بولىدۇ. قاچانكى ئۇ ئايالدا مەزكۇر ئىللەتلەر تۈگەيدىكەن، ئايال يەنە ئۆزىنىڭ دەسلەپكى يەنى ھامىلدار بولىدىغان ھالىتىگە قايتىدۇ". [مۇسلىمىلەر پەتىۋالىرى (2977)].

يۇقىرىدىكى ھۆكۈملەرگە ئاساسەن، سىزگە ھامىلدارلىق سەۋەبىدىن بىرەر كېسەللىك يەتسە ياكى ئاجىزلىق يەتسە بۇ ۋاقىتلىق ئىش بولۇپ، ئاللاھ تائالا شىپالىق ئاتا قىلىپ بولغىچە بىر مەزگىل ھامىلدارلىقتىن ساقلىنىش ۋاسىتىلىرىنى قوللانسىڭىز بولىدۇ. ئەمما كېسەللىك ئەھۋالى داۋاملاشسا ياكى مەزكۇر كېسەللىكتىن ساقلىنالماسلىق ئەھۋالى كۆرۈلسە، مانا بۇ ۋاقىتتا تۇغۇشتىن مۇتلەق چەكلەنسىڭىز دۇرۇس بولىدۇ.

ھەممىدىن توغرىنى بىلگۈچى ئاللاھ تائالادۇر.